

УДК 069.9(477)“20”:821.161.2.09(092)Фра
DOI 10.69550/3041-1467.7.333201

Володимир ГАЛИК

кандидат історичних наук, доцент, доцент кафедри всесвітньої історії та спеціальних історичних дисциплін, Дрогобицький державний педагогічний університет імені Івана Франка, вул. Івана Франка, 24, м. Дрогобич, Львівська область, Україна, індекс 82100 (galykvol@ukr.net)

ORCID: 0000-0001-9761-7661

Volodymyr HALYK

PhD (History), Assistant Professor of the Department of World History and Special Historical Disciplines, Drohobych Ivan Franko State Pedagogical University, 24 Ivan Franko Street, Drohobych, Ukraine, postal code 82100 (galykvol@ukr.net)

Бібліографічний опис статті: Галик, В. (2025). Модуси проведення франкознавчих виставок напередодні та у час російсько-української війни: хронікальна стрічка подій на теренах Києва, Львова, Дрогобича, Нагуєвич. *Axis Europae*, 7, 146–156. doi: 10.69550/3041-1467.7.333201

Bibliographic Description of the Article: Halyk, V. (2025). Modusy provedennia frankoznavchych vystavok naperedodni ta u chas rosiisko-ukrainskoi viiny: khronikalna strichka podii na terenakh Kyieva, Lvova, Drohobycha, Nahuievych [Modalities of holding Frenko-language exhibitions on the eve and during the russian-Ukrainian war: a chronicle of events in the territories of Kyiv, Lviv, Drohobych, Nahuyevychi]. *Axis Europae*, 7, 146–156. doi: 10.69550/3041-1467.7.333201 [in Ukraine].

**МОДУСИ ПРОВЕДЕННЯ ФРАНКОЗНАВЧИХ ВИСТАВОК
НАПЕРЕДОДНІ ТА У ЧАС РОСІЙСЬКО-УКРАЇНСЬКОЇ ВІЙНИ:
ХРОНІКАЛЬНА СТРІЧКА ПОДІЙ НА ТЕРЕНАХ КИЄВА,
ЛЬВОВА, ДРОГОБИЧА, НАГУЄВИЧ**

Анотація. *Мета дослідження* – на матеріалах вибраних інформаційних та відео повідомлень у соцмережах, прослідкувати й охарактеризувати приклади процесу організації і проведення франкознавчих виставок на теренах Києва, Львова, Дрогобича, Нагуєвич напередодні та у час російсько-української війни. **Методологія дослідження** базується на використуванні загальнонаукових принципів історизму, об'єктивності та системності. Разом з тим, в ході дослідження даної проблеми, використанні історико-порівняльний, історико-системний та хронологічний методи. **Наукова новизна** запропонованої статті проявляється у тому, що вперше, на основі різноаспектного аналізу змістовної канви інформаційних та відео повідомлень у соцмережах, висвітлено процес організації і проведення франкознавчих виставок на теренах Києва, Львова, Дрогобича, Нагуєвич у 2020–2024 рр. **Висновки.** В ході проведеного дослідження, з'ясовано, що процес організації та проведення франкознавчих виставок (на теми життя і багатогранної діяльності Івана Франка, або ж життя і діяльності Франкових синів Петра і Тараса) вважається одним із найбільш дієвих способів

глибокого пізнання як Івана Франка, так і його сім'ї та слугує справжнім джерелом натхнення й всебічного розвитку пересічних і непересічних українців, характеризується значущим впливом на багатоманітні сфери громадського життя, такі як культура, освіта, мистецтво, наука, туризм, та багато інших. У нинішньому глобалізованому світі, у котрому інформаційні технології швидко розвиваються, різного роду виставки, у тому числі і франкознавчі, безумовно стають важливим засобом залучення уваги громадськості й забезпечення ефективного комунікаційного простору.

Ключові слова: Іван Франко, син Петро, син Тарас, франкознавчі виставки, комунікативний простір, Київ, Львів, Дрогобич, Нагуєвичі.

MODES OF CONDUCTING FRANKO-STUDIES EXHIBITIONS PREVIOUSLY AND DURING THE RUSSIAN-UKRAINIAN WAR: A CHRONICLE OF EVENTS IN THE AREAS OF KYIV, LVIV, DROHOBYCH, NAHUEVYCHI

Abstract. *The purpose of the study is to use the materials of selected information and video messages in social networks to trace and characterize examples of the process of organizing and holding Frankophone exhibitions in the territories of Kyiv, Lviv, Drohobych, Nahuyevychi on the eve and during the russian-Ukrainian war. The research methodology is based on the use of general scientific principles of historicism, objectivity and systematicity. At the same time, in the course of studying this problem, historical-comparative, historical-systemic and chronological methods were used. The scientific novelty of the proposed article is manifested in the fact that for the first time, based on a multi-aspect analysis of the content of information and video messages in social networks, the process of organizing and holding Frankophone exhibitions in the territories of Kyiv, Lviv, Drohobych, Nahuyevychi in 2020 – 2024 is highlighted. The conclusions.* In the course of the research, it was found that the process of organizing and holding Franko-Study exhibitions (on the themes of the life and multifaceted activities of Ivan Franko, or the life and activities of Franko's sons Petro and Taras) is considered one of the most effective ways of deeply understanding both Ivan Franko and his family and serves as a real source of inspiration and comprehensive development of ordinary and extraordinary Ukrainians, characterized by a significant impact on diverse spheres of public life, such as culture, education, art, science, tourism, and many others. In today's globalized world, in which information technologies are rapidly developing, various kinds of exhibitions, including Franko-Study, are certainly becoming an important means of attracting public attention and ensuring an effective communication space.

Keywords: Ivan Franko, son Petro, son Taras, Franko-Study exhibitions, communicative space, Kyiv, Lviv, Drohobych, Nahuyevychi.

Постановка проблеми. У сьогоднішній час, особливо актуальним є звернення до ключових ідей і концептів багатогранної творчої спадщини Івана Франка з метою більш глибокого сприйняття, переосмислення, поширення та популяризацію у часі російсько-української війни. У теперішніх умовах, вважаємо, що це є важливим і необхідним, адже сприятиме у першу чергу, кращому розумінню витоків, причин та можливих наслідків сьогоднішньої ситуації, у якій перебувають українці і вся європейська спільнота.

Одним із таких напрямів діяльності у вище окресленій площині, є організація та проведення різного роду виставок на франкознавчу тематику, оскільки Іван Франко,

є однією із ключових фігур та представником інтелектуальної й духовної основи української еліти другої половини XIX – початку XX ст. У свій час, український вчений, завдяки своїм різножанровим працям та викладених у них ідеям, мав резонансний вплив як на український народ в цілому, так і на його яскравих представників-сучасників із числа тогочасної національної еліти. Це закономірно, адже Іван Франко як і у свій час, так і сьогодні, асоціюється із проводарем національних цінностей, моральним авторитетом у напрямі розбудови української держави, що було споконвічною мрією українського народу та унеможливлювало його знищення. Разом із тим, весь рід Івана Франка теж належить до представників тієї української еліти, котра формувала пізнішу інтелігенцію у різновекторних ділянках суспільного життя і брала, і зараз продовжує брати активну участь у процесі розбудови нашої держави.

З огляду на це, зауважимо, що уже в роки російсько-української війни, процес організації та проведення франкознавчих виставок став вкрай актуальним. Зокрема на теренах Києва, Львова, Дрогобича та Нагуєвич, напередодні та у роки війни було організовано низку різного роду франкознавчих виставок, у рамках проведення котрих, відвідувачі могли більше пізнати як про самого українського генія, так і про Франкових синів.

Аналіз джерел та останніх досліджень. Серед новітніх досліджень і публікацій відзначимо праці дрогобицьких дослідників (Haliv, & Ilnytskyi, 2021; Ilnytskyi, & Haliv, 2022; Haliv, & Ilnytskyi, 2023; Halyk, Ilnytskyi, & Haliv, 2024). В основу роботи над зазначеним питанням стало опрацювання різного роду інформаційних повідомлень, програм, відеоматеріалів, які розміщені в інформативному просторі соцмереж, де у їх змістовній канві розповідається про процес організації та проведення франкознавчих виставок на теренах Києва, Львова, Дрогобича та Нагуєвич у період 2020 – 2024 рр. Задля наведення контекстів, використано також і більш раніші матеріали про подібні заходи із соцмереж, задля більш кращого представлення способів проведення подібних франкознавчих заходів.

Мета дослідження: на матеріалах вибраних інформаційних та відео повідомлень у соцмережах, прослідкувати й охарактеризувати приклади процесу організації і проведення франкознавчих виставок на теренах Києва, Львова, Дрогобича, Нагуєвич напередодні та у час російсько-української війни.

Виклад основного матеріалу. Одним із територіальних осередків поширення знань про Івана Франка і його родину напередодні та після повномасштабного вторгнення, стала столиця України – Київ. Так, у Квартирі-музею родини Івана Франка у Києві, який було відкрито у листопаді 2016 р. за ініціативи онука Івана Франка – Роланда Франка (Про музей, 2016), було організовано низку франкознавчих виставок з метою популяризації Франкового слова та його нащадків. Так для прикладу скажемо, що 18 березня 2023 р., у даній установі, Міжнародним фондом Івана Франка разом із Музеєм видатних діячів української культури було відкрито виставку «Франко – син Франка», котру було приурочено до 134-ї річниці від дня народження Тараса і 91-ї річниці від дня народження Роланда Франків. До числа експонатів експозиції увійшли оригінали документів, машинописів, листи й світлини із родинного архіву нащадків Івана Франка. Оздобою виставки стали особисті речі, а також художні твори Франкового сина. Низка експонатів була вперше виставлена на широкий загал, що дало можливість присутнім більш ширше ознайомитися із колом інтересів та напрямками діяльності Франкового сина та усвідомити його внесок у розвиток української культури (Франко – син Франка, 2023).

У контексті зазначимо, що ще у 2016 р. у Києві пройшла цікава франкознавча виставка «Іван Франко і Київ», яку було відкрито 27 серпня та приурочено до сто-пітдесяти-річчя великого українця. Виставка проходила у Музеї Лесі Українки у Києві. На ній було виставлено близько 700 експонатів франкознавчих документів й фотографій, окремі з яких було уперше представлено широкому загалу. Зокрема до експонатів даної виставки увійшли: свідоцтво про шлюб Івана Франка й молитовник його дружини, стіл, за яким працював Іван Франко, шафа із листами, рукописами та уривками докторської дисертації вченого тощо. Варто зазначити, що низка експонатів була привезена зі Львова із музею Івана Франка та Інституту літератури ім. Т. Г. Шевченка НАН України, а деякі було передано онуком Івана Франка – Роландом (У столиці відкрили виставку «Іван Франко і Київ», 2016; Виставка «Іван Франко і Київ», 2016).

28 серпня 2023 р. у стінах Центрального державного архіву-музею літератури і мистецтва України у Києві, було відкрито виставку різного роду документів, які пов'язані із висвітленням та переосмисленням творчості Івана Франка. У рамках роботи виставки, було представлено ілюстрації українських художників до Франкової прози, котрі розміщені у колекціях творів образотворчого мистецтва із художніх виставок України, особових фондах Миколи Сліпченка, Володимира Литвиненка, а також ноти музичних творів на вірші Івана Франка, які перебувають у особових фондах композиторів Юлія Мейтуса, Анатолія Кос-Анатольського, Петра Глушкова, Климентія Домінченка (Грищенко, 2023).

Ще одним потужним центром популяризації імені Івана Франка напередодні та у роки війни стає місто Львів, а саме Львівський національний літературно-меморіальний музей Івана Франка – Дім Франка. Сьогодні Дім Франка – це не що інше як «Простір, де досі живе дух великого творця нових мистецьких і наукових світів. Місце його пам'яті, надійне сховище його спадщини і лабораторія франкознавчих досліджень» (Дім Франка, 2025). В жовтні 2023 р. у Домі Франка відбулася презентація виставки «Врятовані» у яку увійшла велика кількість артефактів із власної збірки, котрі було відреставровано та оцифровано у рамках проекту «FrankoData: відкритий цифровий музей» за офіційної підтримки Українського культурного фонду. За словами Богдана Тихолоза *«Цей проєкт передбачав реставрацію і оцифрування музейних предметів, які промовляють про Франка крізь призму знакових дат його життя та творчості. Це певний підсумок його діяльності, який був для нього дуже важливим, адже він не святкував свої 40, 50 років, а святкував творчі ювілеї. Ці дати були важливі тоді у суспільстві і залишили по собі низку артефактів, які є частиною колекції Дому Франка»*. Загалом у рамках проєкту «FrankoData: відкритий цифровий музей» було зроблено оцифрування 1200 артефактів, а також відбувається процес поступового поновлення цифрової бази даних на оновленому вебпорталі музею. Мультитематична експозиція включає в себе документи, які пов'язані із Іваном Франком та його сучасниками, уміщує матеріали, котрі мають безпосереднє відношення до вершинних творів Франка та тривалої наукової і мистецької історії їх інтерпретації (У Львівському музеї, 2023; Садловська, Сілаєва, 2023).

В контексті зазначимо, що ще у лютому 2019 р., Домом Франка було облаштовано пересувну виставку «Франко від «А» до «Я» українськими містами, возили її до Будапешта, Відня, Загреба та Любляни. Реалізація цієї ідеї розпочалася з того, що ще у 2016 р. Богдан і Наталя Тихолози видали книжку «Франко від «А» до «Я», котра стала інтелектуальним бестселером, адже її було визнано найкращою у жанрі нон-фікшн для дітей й сімейного читання. Разом із тим, книга здобула низку різних нагород та премій

на книжкових виставках у номінаціях як цілісне видання й за прекрасний дизайн (Галик, 2017).

За словами Б. Тихолоза, у подружжя *«виник задум перетворити книжку на виставку: підготували велику збірно-розбірну виставку-лабіринт, її можна було монтувати просто неба. За підтримки Українського культурного фонду створили її як мандрівний проєкт. Провели такі екскурсії у столицях окремих європейських країн, які були пов'язані в певний спосіб з біографією Івана Франка, його науковими зацікавленнями. Потім виставку-лабіринт показали в Одесі, Тернополі, Дрогобичі, Трускавці, мали везти її до Мадрида, Афін, Києва, Харкова. Але завадила пандемія коронавірусу, згодом почалася повномасштабна війна. Нині ця експозиція діє на території Дому Франка. Це була спроба привернути увагу до постаті Івана Франка тих людей, які навіть ніколи не чули про нього»* (Директор Львівського національного, 2023).

Також вернемо увагу й на те, що Б. Тихолоз є куратором і керівником різних культурно-мистецьких і передусім музейних проєктів: «Франкомандри+», «Franko Laboratorium», «Franko. Re:volution», а щодо роботи музею у час війни, стверджує: *«Ми мислили музей як інструмент культурної дипломатії ще задовго до повномасштабного нападу рашистської навали. Їздили, запозичували досвід у діяльності різних світових музеїв, пропонували свій. Розказували про Івана Франка на rozmaїтих заходах. Адже він у нашій інтелектуальній історії показав власним прикладом, що бути українцем та європейцем – це не протилежності, а одне й те саме. Дуже важливо розповідати саме тепер про Івана Франка, українську культуру загалом на доброму професійному рівні, щоб Україна асоціювалася із цвітом європейської цивілізації. Нині протистоїмо навалі московського варварства, тож повинні демонструвати, що нам не потрібно чужих пушкіних, достоевських тоді, коли маємо постаті такого масштабу, як Іван Франко. Вони досі, на жаль, не настільки відомі у світі, оскільки бракувало активної популяризації української культури. Саме цим ми й займаємося»* (Директор Львівського національного, 2023).

Не забуває в час війни про Франка і Львівський національний університет імені Івана Франка, де 11 вересня 2023 р., в холі головного корпусу відбулося відкриття мобільної виставки «Петро Франко. Повернення (з) легенди», котра була присвячена *«несправедливо забутій багатогранній особистості третього сина Івана Франка»*. Згаданий захід проводився за підтримки «Фундації ЗМІН» у співпраці Інституту франкознавства ЛНУ ім. Івана Франка, Асоціації музеїв Івана Франка та Львівського національного літературно-меморіального музею Івана Франка. Про виставку детально розповіла наукова консультантка проєкту, франкознавиця, директорка Інституту франкознавства ЛНУ ім. Івана Франка Наталя Тихолоз, яка зазначила: *«Петро Франко був дуже багатогранною та неординарною особистістю, чия професійна доля була пов'язана з Львівським університетом. Як і батько, він не переставав надихати людей своєю енергією, природною інтелігентністю, твердою громадянською позицією. Він був інженером-винахідником, ученим-хіміком, спортсменом, пластуном, Січовим Стрільцем і сотником УГА, авіатором, видавцем, мандрівником, письменником, педагогом, депутатом, деканом, директором музею. Ця виставка має на меті розповісти широкому загалу про грані таланту та непросту долю і загадкову смерть Петра Франка»* (В Університеті відкрили, 2023). Окремими враженнями про виставку поділився із присутніми директор Львівського національного літературно-меморіального музею Івана Франка (Дім Франка) Богдан Тихолоз, який наголосив на тому, що *«Ця виставка в певному сенсі є відновленням історичної справедливості, адже*

постать Петра Франка на довгий час була просто викреслена з української історії, про нього було заборонено згадувати навіть в середовищі музею, першим директором якого він був. Це відновлення правди було б неможливим ще три десятиліття тому, але тепер маємо змогу дізнатися про життєпис сина Великого Каменяря, про ті цінності спадкоємності, солідарності і незалежності, якими сповнена доля Петра Франка» (В Університеті відкрили, 2023).

Не стоїть осторонь у плані популяризації свого сина і Дрогобицька земля. В основному це місто Дрогобич і мала батьківщина великого українця – Нагуєвичі.

Ще, перед війною, 8 грудня 2020 р., у Галереї сучасного мистецтва Дрогобицької дитячої художньої школи, котра розташована в Дрогобицькому культурно-освітньому центрі імені Івана Франка, проходив мистецький проєкт «Іван Франко... мова нумізматики». Згаданий проєкт був офіційно відкритий ще 16 жовтня 2020 року в приміщенні Державного історико – культурного заповідника «Нагуєвичі», автором якого є бібліофіл та колекціонер франкіани Радимир Хайруллін. Даний проєкт дав можливість присутнім більш глибоше зрозуміти енциклопедизм Франкових знань та риси його характеру у ставленні до інших відомих особистостей, відповідну епоху та культуру цього та й того часу (У Дрогобицькому, 2020).

27 серпня 2022 р. у Народному домі Івана Франка в Дрогобичі за співорганізацією Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, у рамках вшанування 166-ї річниці від дня народження українського національного генія Івана Франка та в межах загальнонаціональної благодійної підтримки Збройних Сил України у визвольній боротьбі з кацапами, в ході роботи наукової панельної дискусії «Украдені імена: «Національна приналежність нематеріальної культурної спадщини XVIII–XX ст.: теорія і практика»». відбулася виставка на тему: «Іван Франко та Франкіана на поштових і непоштових конвертах». В ході виставки виставки присутнім було представлено 132 експозиції поштових та непоштових конвертів, котрі тематично, прямо чи опосередковано, мають приналежність до імені великого українця Івана Франка (Відзначаємо 166-у річницю, 2022).

24 травня 2023 року на факультеті української та іноземної філології Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка у рамках X Літературно-мистецької академії «Країна Франкіана» пройшла Міжнародна наукова конференція, присвячена 100-річчю від дня народження доктора філологічних наук, професора Марка Гольберга, у рамках якої відбулося відкриття виставки Радимира Хайрулліна «Іван Франко в боністиці й нумізматиці» (Міжнародна наукова конференція, 2023).

Упродовж 2024 р. експонати ще однієї виставки «Увіковічення імені Івана Франка мовою нумізматики та боністики» (приватна колекція Володимира Галика), експонувалися у музеї-студії Івана Франка Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка. Музей-студію Івана Франка було відкрито у вересні 2023 р. Щодо самого музею-студії Івана Франка, то тут представлена постійно діюча виставка візуальних матеріалів про навчання І. Франка у Дрогобицькій гімназії його зв'язків із містом Дрогобичом. В основному – це світлини із гімназійного життя, знімки артефактів пори І. Франка, низка прижиттєвих видань творів вченого тощо. Також тут експонується різнобічна франкознавча наукова література, що дає можливість більш глибоко ознайомитися із академічним осмисленням спадщини великого українського вченого та його інтелектуальним безміром (Відкриття музею-студії, 2023.; Музей-студія Івана Франка, 2023).

У Нагуєвичах, основним осередком популяризації Івана Франка та його родини звичайно, що є Державний історико-культурний заповідник «Нагуєвичі».

Ще перед війною, під час проведення VIII Літературно-мистецької академії «Країна Франкіана», в умовах карантину, 28 травня 2020 р. у Державному історико-культурному заповіднику «Нагуєвичі» пройшла виставка на тему: «Вшанування Івана Франка у фалеристиці» (модератор Володимир Галик). У рамках виставки було показано коло 180 експонатів, а саме: пам'ятні медалі та медальки, пам'ятні та ювілейні знаки-горельєфи, знаки-барельєфи та знаки-рельєфи, значки, медальйони тощо. Загалом, представлені експонати датуються періодом другої половини 20-х років ХХ ст. – сьогоденням (Вшанування Івана Франка, 2020).

28 серпня 2021 році, під час відзначення 165-тої річниці від дня народження Івана Франка, в рамках V-го етно-фесту в садибі Франка, у стінах Літературно-меморіального музею ДІКЗ «Нагуєвичі», проходила виставка на тему: «Іван Франко на вітчизняних та зарубіжних державних і недержавних марках (1913 – 2020 рр.)» (модератори Володимир Галик та Ростислав Хміль). У ході її проведення, відвідувачі мали можливість ознайомитися із понад 80-тма експонатами, основу яких склали оригінали поштових державних та недержавних марок, котрі тематично, прямо чи опосередковано, мають приналежність до імені великого українця – Івана Франка. Найбільш цінними експонатом виставки була благодійна марка, що була видана заходом Української Академічної Громади у Львові в 1913 році для вшанування 40-річчя письменницької праці Івана Франка. Разом з тим, було представлено низку марок із серії 1926 року, яку видавав комітет побудови пам'ятника на могилі Івана Франка. Поміж експозицій, Іван Франко був представлений у серії поштових недержавних марок, виданих Комітетом фонду допомоги «Рідній школі» у Ділінгені-на-Дунаї 1948 року (Баварія). Разом із марками, на виставці експонувалися вибрані поштові конверти (більшість з котрих пройшла пошту) із наклеєними на них марками на тему франкіани, що дало можливість глядачу більш зрозуміло осягнути сутність функціонування недержавних марок поряд із державними та усвідомити їх значимість у сфері поширення знань про українську культуру (Ювілей Франка, 2021).

28 червня 2022 р. з нагоди 132-ї річниці від Дня народження сина Івана Франка, Петра, у Державному історико-культурному заповіднику «Нагуєвичі» відбулася Наукова музейно-патріотична академія «Петро Франко та історична тяглість генеральної битви за Україну – 1917/2022», у рамках якої було відкрито дві виставки: «Петро Франко: прижиттєві артефакти з фондів заповідника «Нагуєвичі» та колекції», (модератор Назар Юрчишин), та «Увіковічення імені Івана Франка мовою нумізматики та боністики», про котру розповідав Володимир Галик. Крім цього, учасниками Академії було переглянуто кінохроніку у рамках чого усі змогли почути голос Петра Франка у документальному фільмі Олександра Довженка «Визволення 1940» (Наукова музейно-патріотична, 2022).

Дещо згодом, 16 грудня 2022 р. у Державному історико-культурному заповіднику «Нагуєвичі» разом із археологічним музеєм Львівського національного університету імені Івана Франка та Дрогобицьким державним педагогічним університетом імені Івана Франка було відкрито виставку «Іван Франко і археологія». В ході виставки, організатори наголосили на значимості спадщини Івана Франка, котра включає у себе чимало цікавих матеріалів і напрацювань з галузі археології. Виставку відкрив директор ДІКЗ «Нагуєвичі» Богдан Лазорак, який ознайомив присутніх із змістовною канвою статті Івана Франка «Неолітичні знахідки в околицях Нагуєвич», а також розповів про

проведені Археологічною експедицією Дрогобиччини імені Володимира Кобильника на базі Дрогобицького державного педагогічного університету імені Івана Франка, археологічні розкопки у містах Дрогобич, Белз, Галич, Угнів, горі Тептюж, вивчення городища в селі Ступниця. Таким чином, зробивши розлогий аналіз того, що Іван Франко опублікував на рівні наявних музейних оригіналів, а також артефактів, котрі було зібрано за останні роки в ході проведення експедицій Заповідником організатори виставки в черговий раз нагадали *«нашим ворогам, що українська культура є давньою і самобутньою, а тому немає нічого спільного із московією»* (Відкриття виставки, 2022).

Висновки. Наведені вище факти, переконують у тому, що процес організації франкознавчих виставок вважається одним із найбільш дієвих способів глибокого пізнання Івана Франка та слугує справжнім джерелом натхнення та всебічного розвитку пересічних і непересічних українців, характеризується значущим впливом на багатоманітні сфери громадського життя, такі як культура, освіта, мистецтво, наука, туризм, та багато інших. У нинішньому глобалізованому світі, у котрому інформаційні технології швидко розвиваються, різного роду виставки, у тому числі і франкознавчі, безумовно стають важливим засобом залучення уваги громадськості й забезпечення ефективного комунікаційного простору.

СПИСОК ВИКОРИСТАНИХ ДЖЕРЕЛ І ЛІТЕРАТУРИ

В Університеті відкрили виставку «Петро Франко. Повернення (з) легенди». (2023). URL: <https://lnu.edu.ua/v-universyteti-vidkryly-vystavku-petro-franko-poverennia-z-lehendy/>.

Виставка «Іван Франко і Київ». (2016). URL: <https://mediateka.suspilne.media/media/4045>.

Відзначаємо 166-у річницю від Дня народження українського національного генія Івана Франка. (2022). URL: <https://dspu.edu.ua/news/vidznachayemo-166-u-richnyuyu-vid-dnya-narodzhennya-ukrayinskogo-nacionalnogo-geniya-ivana-franka/>.

Відкриття виставки «Іван Франко і археологія». (2022). URL: https://www.youtube.com/watch?v=22o_7PCSSFM.

Відкриття музею-студії Івана Франка в Дрогобицькому державному педагогічному університеті імені Івана Франка. (2023). URL: <https://dspu.edu.ua/news/vidkryttya-muzeyu-studiyi-ivana-franka-v-drogobychkomu-derzhavnomu-pedagogichnomu-universyteti-imeni-ivana-franka/>.

«Вшанування Івана Франка у фалеристиці» – приватна виставка Володимира Галика. (2020). URL: <https://kamenyar.info/vshanuvannya-ivana-franka-u-falerystytsi-pryvatna-vystavka-volodymyra-galyka/>.

Галик, В. (2017). «Франко від А до Я» – настільна франкознавча абетка-енциклопедія для дітей і навіть дорослих Богдана та Наталі Тихолозів, *Східноєвропейський історичний вісник*, 3, 179–182.

Грищенко, М. (2023). Річниця від дня народження Івана Яковича Франка. URL: <https://csamm.archives.gov.ua/2023/08/28/...>

Директор Львівського національного літературно-меморіального музею Івана Франка Богдан Тихолоз: «Важливо розповідати про Івана Франка, українську культуру загалом, щоб Україна асоціювалася із цвітом європейської цивілізації». (2023). URL: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/direktor-lvivskogo-nacionalnogo-literaturno-22/>.

Дім Франка. (2025). URL: <https://dimfranka.lviv.ua/>.

Міжнародна наукова конференція, присвячена 100-річчю від дня народження доктора філологічних наук, професора Марка Гольберта. (2023). URL: <https://dspu.edu.ua/news/mizhnarodna-naukova-konferenciya-prysvyachena-100-richchyu-vid-dnya-narodzhennya-doktora-filologichnykh-nauk-profesora-marka-olber-a/>.

Музей-студія Івана Франка розгортає діалог із молоддю. (2023). URL: <https://dspu.edu.ua/news/muzej-studiya-ivana-franka-rozgortaye-dialog-iz-moloddyu/>

Наукова музейно-патріотична академія «Петро Франко та історична тяглість генеральної битви за Україну – 1917/2022». (2022). URL: <https://dspu.edu.ua/news/naukova-muzejno-patriotychna-akademiya-petro-franko-ta-istorychna-tyaglist-generalnoyi-bytvy-za-ukrayinu-1917-2022/>.

Про музей. (2016). URL: <https://frankovi.com.ua/pro-nas/>.

Садловська, К., Сіласва, Є. (2023). У Домі Франка у Львові презентували виставку «Врятовані». URL: <https://suspilne.media/lviv/601543-u-domi-franka-u-lvovi-prezentuvai-vistavku-vratovani/>.

У Дрогобицькому культурно-освітньому центрі імені Івана Франка відкрито мистецький проєкт «Іван Франко...мова нумізматики». (2020). URL: <https://drohobychrada.gov.ua/130-ti-rokovini-narodzhennya-polkovnika-an/>.

У Львівському музеї Івана Франка відкрили виставку «Врятовані». (2023). URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3778133-u-lvivskomu-muzei-ivana-franka-vidkrili-vistavku-vratovani.html>

У столиці відкрили виставку «Іван Франко і Київ». (2016). URL: <https://www.youtube.com/watch?v=fYwbl6wQIYA>.

Франко – син Франка: у Києві презентували нову виставку. (2023). URL: <https://frankoprize.com.ua/index.php/uk/2023/03/22/8388/>

Ювілей Франка – 165: без карантину! (2021). URL: <https://kamenyar.info/yuvilej-franka-165-bez-karantynu/>

Haliv, M., & Ilnytskyi, V. (2021). The methods of internal criticism of written sources in the works of ukrainian historians: on the example of scientific narratives on the history of education (1840s – 1930s). *Annales Universitatis apulensis. Series Historica*, 1 (25), 281 – 297. DOI: 10.29302/auash.2021.25.1.14

Haliv, M., Ilnytskyi, V. (2023). Education between “class” and “nation”: the influence of the theory of class struggle on Ukrainian educational historiography (1920s – 1980s). *Echa Przeszlosci*, 24 (2), 123–139. DOI: 10.31648/ep.9671

Haluk, V., Ilnytskyi, V., Haliv, M. (2024). History and Culture of Croatia in the Life and Creative Interests of Ivan Franko. *Terra Sebus. Acta Musei Sabesiensis*, 16, 297–310. DOI: 10.63578/terrasebus.2024.10

Ilnytskyi, V., Haliv, M. (2022). Theoretical Argumentation in the Historical Narrative of Ukraine of the Second Half of the 19th – First Half of the 20th century (on the Example of Research in the History of Education). *Eminak*, 3 (39), 66–80. DOI: 10.33782/eminak2022.3(39).591

REFERENCES

V Universyteti vidkryly vystavku «Petro Franko. Povernennia (z) lehendy». (2023). [The University opened the exhibition “Petro Franko. The Return (from) the Legend”]. URL: <https://lnu.edu.ua/v-universyteti-vidkryly-vystavku-petro-franko-poverne-nnia-z-lehendy/>. [in Ukrainian].

Vystavka «Ivan Franko i Kyiv». (2016). [The exhibition “Ivan Franko and Kyiv”]. URL: <https://mediateka.suspilne.media/media/4045>.

Vidznachaiemo 166-u richnytsiu vid Dnia narodzhennia ukrainskoho natsionalnoho heniia Ivana Franka. (2022). [We celebrate the 166th anniversary of the birth of the Ukrainian national genius Ivan Franko]. URL: <https://dspu.edu.ua/news/vidznachayemo-166-u-richnycyu-vid-dnya-narodzhennya-ukrayinskogo-nacionalnogo-geniya-ivana-franka/>. [in Ukrainian].

Vidkryttia vystavky «Ivan Franko i arkeolohiia». (2022). [The opening of the exhibition “Ivan Franko and Archaeology”]. URL: https://www.youtube.com/watch?v=22o_7PCSSFM. [in Ukrainian].

Vidkryttia muzeiu-studii Ivana Franka v Drohobytському derzhavnomu pedahohichnomu universyteti imeni Ivana Franka. (2023). [Opening of the Ivan Franko Museum-Studio at the Ivan Franko Drohobych State Pedagogical University]. URL: <https://dspu.edu.ua/news/vidkryttya-muzeyu-studiyi-ivana-franka-v-drohobytskomu-derzhavnomu-pedagogichnomu-universyteti-imeni-ivana-franka/>. [in Ukrainian].

«Vshanuvannia Ivana Franka u falerystytsi» – pryvatna vystavka Volodymyra Halyka. (2020). [“Homage to Ivan Franko in Faleristic” – a private exhibition by Volodymyr Halyk]. URL: <https://kamenyar.info/vshanuvannya-ivana-franka-u-falerystytsi-pryvatna-vystavka-volodymyra-galyka/>. [in Ukrainian].

Halyk, V. (2017). «Franko vid A do Ya» – nastilna frankoznavcha abetka-entsyklopediia dlia ditei i navit doroslykh Bohdana ta Natali Tykholoziv [“Franko from A to Z” – a desktop Francophile alphabet-encyclopedia for children and even adults by Bohdan and Natalia Tykholoz]. *Skhidnoievropeyskyi istorychnyi visnyk – East European Historical Bulletin*, 3, 179–182. [in Ukrainian].

Hryshchenko, M. (2023). Richnytsia vid dnia narodzhennia Ivana Yakovycha Franka [Anniversary of the birth of Ivan Yakovych Franko]. URL: <https://csamm.archives.gov.ua/2023/08/28/...> [in Ukrainian].

Dyrektor Lvivskoho natsionalnoho literaturno-memorialnoho muzeiu Ivana Franka Bohdan Tykholoz: «Vazhlyvo rozpovidaty pro Ivana Franka, ukrainsku kulturu zahalom, shchob Ukraina asotsiiuvalasia iz tsvitom yevropeiskoi tsyvilizatsii». (2023). [Director of the Lviv National Literary and Memorial Museum of Ivan Franko Bohdan Tykholoz: “It is important to talk about Ivan Franko, Ukrainian culture in general, so that Ukraine is associated with the flower of European civilization.”] URL: <https://ukurier.gov.ua/uk/articles/direktor-lvivskogo-nacionalnogo-literaturno-22/>. [in Ukrainian].

Dim Franka. (2025). [Franko House]. URL: <https://dimfranka.lviv.ua/>. [in Ukrainian].

Mizhnarodna naukova konferentsiia, prysviachena 100-richchiu vid dnia narodzhennia doktora filolohichnykh nauk, profesora Marka Golberga. (2023). [International scientific conference dedicated to the 100th anniversary of the birth of Doctor of Philology, Professor Mark Golberg]. URL: <https://dspu.edu.ua/news/mizhnarodna-naukova-konferenciya-prysvyachena-100-richchyu-vid-dnya-narodzhennya-doktora-filologichnykh-nauk-profesora-marka-olber-a/>. [in Ukrainian].

Muzei-studiia Ivana Franka rozghortaie dialoh iz moloddiu. (2023). [The Ivan Franko Museum-Studio opens a dialogue with youth]. URL: <https://dspu.edu.ua/news/muzei-studiya-ivana-franka-rozhortaye-dialog-iz-moloddyu/>. [in Ukrainian].

Naukova muzeino-patriotychna akademiia «Petro Franko ta istorychna tiahlist heneralnoi bytvy za Ukrainu – 1917/2022». (2022). [The Scientific Museum-Patriotic Academy “Petro Franko and the Historical Continuity of the General Battle for Ukraine

– 1917/2022”]. URL: <https://dspu.edu.ua/news/naukova-muzejno-patriotychna-akademiya-petro-franko-ta-istorychna-tyaglist-generalnoyi-bytvy-za-ukrayinu-1917-2022/>. [in Ukrainian].

Pro muzey. (2016). [About the Museum]. URL: <https://frankovi.com.ua/pro-nas/>. [in Ukrainian].

Sadlovsk, K., & Silaieva, Ye. (2023). *U Domi Franka u Lvovi prezentuvaly vystavku «Vriatovani»* [The Franko House in Lviv presented the exhibition “The Saved”]. URL: <https://suspilne.media/lviv/601543-u-domi-franka-u-lvovi-prezentuvali-vistavku-vratovani/>. [in Ukrainian].

U Drohobyskomu kulturno-osvitnomu tsentri imeni Ivana Franka vidkryto mystetskyi proiekt «Ivan Franko...mova numizmatyky». (2020). [The Drohobych Ivan Franko Cultural and Educational Center opened the art project “Ivan Franko... the language of numismatics”]. URL: <https://drohobych-rada.gov.ua/130-ti-rokovini-narodzhennya-polkovnika-an/>. [in Ukrainian].

U Lvivskomu muzei Ivana Franka vidkryly vystavku «Vriatovani». (2023). [The exhibition “Rescued” was opened in the Lviv Ivan Franko Museum]. URL: <https://www.ukrinform.ua/rubric-culture/3778133-u-lvivskomu-muzei-ivana-franka-vidkrili-vistavku-vratovani.html>. [in Ukrainian].

U stolytsi vidkryly vystavku «Ivan Franko i Kyiv». (2016). [The exhibition “Ivan Franko and Kyiv” was opened in the capital]. URL: <https://www.youtube.com/watch?v=fYwbl6wQIYA>. [in Ukrainian].

Franko – syn Franka: u Kyievi prezentuvaly novu vystavku. (2023). [Franko – Franko’s son: a new exhibition was presented in Kyiv]. URL: <https://frankoprize.com.ua/index.php/uk/2023/03/22/8388/>. [in Ukrainian].

Franko – syn Franka: u Kyievi prezentuvaly novu vystavku. (2021). [Franko – Franko’s son: a new exhibition was presented in Kyiv]. URL: <https://kamenyar.info/yuvilej-franka-165-bez-karantynu/>. [in Ukrainian].

Haliv, M., & Ilnytskyi, V. (2021). The methods of internal criticism of written sources in the works of ukrainian historians: on the example of scientific narratives on the history of education (1840s – 1930s). *Annales Universitatis apulensis. Series Historica*, 1 (25), 281 – 297. DOI: 10.29302/auash.2021.25.1.14 [in English].

Haliv, M., & Ilnytskyi, V. (2023). Education between “class” and “nation”: the influence of the theory of class struggle on Ukrainian educational historiography (1920s – 1980s). *Echa Przeszlosci*, 24 (2), 123–139. DOI: 10.31648/ep.9671 [in English].

Halyk, V., Ilnytskyi, V., & Haliv, M. (2024). History and Culture of Croatia in the Life and Creative Interests of Ivan Franko. *Terra Sebus. Acta Musei Sabesiensis*, 16, 297–310. DOI: 10.63578/terrasedbus.2024.10 [in English].

Ilnytskyi, V., & Haliv, M. (2022). Theoretical Argumentation in the Historical Narrative of Ukraine of the Second Half of the 19th – First Half of the 20th century (on the Example of Research in the History of Education). *Eminak*, 3 (39), 66–80. DOI: 10.33782/eminak2022.3(39).591 [in English].

Стаття надійшла до редакції 11 листопада 2024 р.

Стаття рекомендована до публікації 30.05.2025.